

Hygieniska Eleganta Hållbara

Syster tücken Syster madrasser

Sågas av Möbel-, Sängkläder- och Manufakturaffärer inom hela landet.

A/B Stockholms Vaddfabrik
Stockholm — Liljeholmen
Kung. Hovleverantör

Vad har hänt?

FÖRHANDLINGARNA mellan regeringen och partierne äro ännu icke avbrutna, men nästa regering diskuteras redan i pressen. Som arvtogare nämnes Bramstorp i spetsen för sina bondeförbundare.

UTRIKESMINISTERN BESVARADE på tisdagen hr Bagges interpellation om Sveriges ställning till N. F. Endast hr Nerman ville att Sverige skulle utgå, alla andra önskade liksom Utrikesministern, vara med i ett mer eller mindre reformerat N. F.

STOCKHOLMS FLYGFALT vid Bromma har med fest och dån invigts och Stockholm kan nu när som helst infogas i den internationella flygtidtabellen.

ÖVERFLÖDET PA UTLANDSKA BETALNINGSMEDEL är så stort i Sverige, framhåller professor Cassel i Sv. Dagbl., att placeringen därav vållar allvariga bekymmer. Det bästa vore ju att låna till mindre kapitalstarka länder, men när inte det går — varför är Sovjet utelästat? — bör man i stället lagra materialreserver för krig, framhåller professorn.

PARLAMENTSALEN I BELGIEN ha kostat gammalkatolikerna stora mandatförluster och därmed deras ställning som riksdagens största parti. Denna intages nu av socialisterna. Det hittills obetydliga kommunistpartiet samt det för första gången uppträdande Rex-partiet, en från katolikerna utbruten grupp med fascistisk färg, ha procentuellt vunnit mest. Samlingsregeringen Van Zeeland, som stöddes av katoliker, liberaler och socialister, har intänmat sin avskedsansökan. Möjligen får Van Zeeland förnyat uppdrag eller går det till socialisten Vandervelde.

HERRIOT HAR BESTÄMT AVBÖJT posten som utrikesminister i Blums regering. Men en annan socialradikal, nämligen Yvon Delbos, hvarande justitieminister och övertygad förkämpe för Briands uppfattning i utrikespolitiken, nämnes nu som kandidat. På det hela taget synas radikalerna reservationslöst stöja Blum.

NOBELPRISTAGAREN IRENE JOLIOT-CURIE nämnes som den nya hälsovårdsministern i Frankrike, där man alltså, trots att kvinnorna sakna rösträtt tänker sig möjligheten av en kvinna som minister. Samtidigt har man i England, med sin mångåriga kvinnliga rösträtt, nyligen förklarat att kvinnornas medverkan på den diplomatiska banan kan anses överflödig.

Norden som fredsfaktor.

Nordens ställning i den aktuella politiken blir en alltmera framträdande fråga. Senast har den diskuterats vid det 22 nordiska interparlamentariska mötet, som ägde rum i Köpenhamn i förra veckan. Statsminister Stauning angav tonen genom sitt inledningsanförande om betydelsen av att de nordiska folken lägga sin vikt i vägskålen för samarbete, förståelse och fred mellan folken.

Vilka medel, ha vi då att fullfölja en sådan fredspolitik? Utrikesminister Munch påpekade att faran för krigiska sammanstötningar i Europa troligen icke ännu på länge komma att vara överstämde, men att den är särskilt skärpt i vissa länder beroende på deras belägenhet och särskilda befolkningförhållanden. I detta avseende ha de nordiska länderna redan genom sina förhållanden en god ställning och efter allt att döma komma de icke att löpa så stor risk att bli krigsskådeplatser. Men de ekonomiska följderna av ett krig kunna vi lika litet som de mera utsatta länderna undgå. En internationell rättsordning, som sätter rätten i vapnets ställe är det effektiva skydd för vilket de nordiska länderna med sin gynnade position skulle kunna gå i spetsen.

Man kan i de följande förhandlingarna spåra två olika linjer. Den ena företrädes av Norges f. d. statsminister Mowinkel, som framförallt uppehöll sig vid frågan om Norden skall kunna iakttaga neutralitet eller om det måste taga ställning i ett eventuellt krig genom att tillgripa sanktioner mot den ena eller den andra parten. Hr Mowinkels förhoppningar om att kriget må kunna bannlysas sträckte sig icke längre än att han föror-

skade en diskussion om arbetet för en 25-årig fredsplan och det slag av humanisering av luftkriget, som man trots så mycket på och som visat sig så vanmäktigt, nämligen att vissa slag av luftbombardemang — de farligaste och mest obehagliga — skulle förbjudas.

Mot denna kompromisslinje ställde hr Lindhagen sitt förslag om en nordisk fredsplan för alla världsdelaers fred — i stort sett efter samma linjer som de han dragit upp i sin interpellation nyligen i svenska riksdagen och i en tidigare på året avlämnad motion. Hr Lindhagen åsyftar en omorganisation av N. F. så att det hädanafter skall arbeta på olika avdelningar, motsvarande de olika världsdelarna. N. F. måste upphöra att vara ett väsentligen europeiskt förbund. Ett Pan-Amerika står redan på dagordningen. Ett Pan-Europa är likaså sedan länge ett önskemål och Asien längtar efter sitt Pan-Asien. Ett Pan-Afrika och ett Pan-Australien är ej heller otänkbara. Dessa slag av sammanslutningar böra ej som hitintills stå som en hotelse mot andra världsdelar. De skola inträda som naturliga led i tillkomsten av ett fredsforbund mellan världens nationaliteter.

Betecknande var det stora intresse, icke minst från den danska pressens sida, som detta förslag mötte. Interparlamentariska rådet hade emellertid beslutat att icke göra några uttalanden i någon form, varför hr Lindhagens förslag att fredsplanen måtte antagas i form av en resolution icke kunde bifallas.

Om Nordens uppgifter såsom speciellt fredsbevarande, tycktes alla vara eniga, ehuru uppfattningen om vägarna är delad.

ARABERNAS PROTESTRÖRELSE mot judarnas invandring i Palestina fortsätter och antar alltmera karaktären av blodigt uppror. Flera människoliv å båda sidor ha spjitts under de gangna veckorna, upprepade mordbränder ha anlagts, bl. a. i det judiska samhället på Berget Carmel och bombattentat ha iscensatts av araberna i Jaffa. Den arabiska strörelsen fortsätter och en medborgertlig ohörnsamhetskampanj har igångsatts med vägran att betala skatt. Englands regering har visserligen beslutat tillsätta en kunglig kommission för att undersöka oroligheterna, men samtidigt snarare höjt än sänkt invandringskvoten. Engelska officerare och poliser ha varit utsatta för beskjutning av arabernas kulspjutor.

TRETTIO MILJONER GASMASKER skall på engelska regeringens order tillverkas åt civilbefolkningen. De skola skydda mot alla giftgaser, som kunna förekomma i krig, men av försiktighetsskäl offentliggöras icke namnen på de gaser, mot vilka man provat maskerna. Och vad sker om under tiden nya krigsgaser skulle tas i bruk?

BISKOPEN AV LONDON har gjort det för en biskop egendomliga uttalandet att demokratin, om den skall kunna försvara sig mot vapnade diktatorer, själv måste gripa till vapen.

ROOSEVELT HALLER STALLNINGEN som demokraternas främste vid de primära presidentvalet i U. S. A.

och har bl. a. grundligt disanserat Upton Sinclair i Californien. Guvernör Landon, senator Borah och expresident Hoover äro republikanernas mest gynnade namn, ehuru Hoover nu inför Roosevelts segrar förklarar sig icke eftersträva det republikanska partiets kandidatur.

DEN FÖRTYSKADE BERGSPREDIKAN som riksbiskop Müller åstadkommit har blivit för stark till och med för rikskyrkomistern Kerrls rikskyrkoupskott, som nu förklarar, att den innebär en »ändlig skilsmässa mellan riksbiskopen och den tysk-evangeliska kyrkan».

HJÄLP OSS ATT ÖPPNA DÖRRARNA till riksdag och kommunala representationer, vädja fruarna Clara Wigforss och Disa Västberg i Morgonbris till de socialdemokratiska männen och understrika behovet av samarbete inför valet. Social-Demokraten citerar uttalandet och tillägger bl. a.:

— Det får ej sägas att vårt parti förlorat valet för att kvinnorna sveko sin plikt.
Men kvinnornas värdjan aktar man sig noga att svara på.

MINST 7,000 KVINNOR behövas i aktiv tjänst i händelse av krig har kapten Nordlund förklarar i samband med frågan om luftskydd för civilbefolkningen. Det gångse talet om att kvinnorna endast skola skyddas är alltså övergivet och deras direkta medverkan i kriget tydligt begärd.

Veckovisningen

Alma Söderhjelm:

Alkoholtolerans efterlyses.

Min läkare och jag hade kommit överens om, att det kanske skulle vara bättre för min hjärnas eller mitt hjärtans befinnande, att inte förtära starka drycker.
Jag kom på min första bjudning efter det beslutet var fattat.
— Skall Du inte ha en nubbe?
— Nej tack, det skall jag inte — inte i dag åtminstone.

Jag fick vara utan, ty nubbe är ju inte alldeles obligatoriskt, åtminstone inte för äldre fruntimmer.
Jag kände mig genast lugnad. Jag hade nämligen också med min läkare diskuterat frågan, hurvida min avhållsamhet skulle kunna leda till några komplikationer i form av missnöje eller missstämning.

Men jag hade hoppats för tidigt. En minut efter kom det en specialbricka in, på vilken stod en jättecocktail.
— Tänk, jag trodde alltid, att Du inte tyckte om cocktail, sade värdinnan ursäktande. — Vi hade nog från början tänkt att ha både cocktail och brännvin, men sedan när vi gick igenom våra gäster, trodde vi oss veta, att ingen av dem föraktade en nubbe. Men vi misstog oss påtagligen. Hon sade det i besviken ton.

— Det är väl ingen farlig blandning, sade jag bara.
— Kara Du, det är ingenting annat än verumt — och lite gin — och kanske en droppe av — ja, Axel, vad var det nu?
Skrämd över att ha förorsakat urskuldanden och undersökningar hävde jag i mig innehållet i det stora glaset, utan att säga någonting.
— Det var gott — inte sant? Alla titade på mig.

— Jo, visst var den god.
— Kanske skall det vara en till?
— Tack, jag är så nöjd så.
— Ja, men du kan väl ta några droppar — när vi andra ta halvan.
— Så kom fisken och det vita vinet.
— Tack, jag skall be att få hålla mig till mitt öl.
— Ja, men det här vita vinet skulle Du gilla.

— Jag tycker så mycket om öl. Krampaktigt sluter jag handen om mitt ögläs för att de goda andarna, som äro mycket ivriga att få omväxling till stånd, inte skola nappa bort mitt glas.
— Det ena hindrar inte det andra, säger värdin lugnt och slår i ett stort glas av det förnäma vita vinet åt mig.
Men när rödvinet kommer, blir jag desperat och håller handen skyddande över mitt glas.

Värden som sitter vid min sida, tar med ålskvärd intimitet min hand till sig så att glaset blir fritt och vill slå i. Glaset är stort som en mindre balja.
— Nej tack, säger jag. Jag dricker aldrig rödvin.
Alla titta på mig, som om jag gjorde något orätt.
— Det här är ju inte så extra, säger värdin, men det är ett gammalt gott vin i alla fall. Och rödvin är väl det hälsosammaste man kan dricka.

— Det är nog mycket underligt av mig, men jag tycker inte om rödvin, säger jag, redan mycket försagd.
»Underligt» var tydligen inte det rätta ordet. Ty alla sågo ut, som om det hade varit mycket värre än underligt.
— Jaså, det var en annan sak, sade värdin torr. Men han drog till sig budade på mig.
Forts. å sid. 3.)

Abortdiskussion i Sovjet.

Man har under det sista året haft klart för sig, att på lagstiftningens område stora förändringar vore att vänta från Sovjet. Detta gäller icke endast författningsfrågor, där ju ett nytt stort lagförslag föreligger, utan även områden, som mera beröra den enskilde medborgaren, såsom äktenskap, moderskapshjälp och abortlagstiftning. Man får otvivelaktigt i första ögonblicket känslan av att en stark reaktion inträtt. Så är säkerligen även förhållandet och sambandet är klart med Sovjets utveckling till en starkt militaristisk nationalstat, vars folkökning aldrig kan bli stor nog. Även om den nu vida överträffar Västerlandets bör den piskas upp ytterligare. Men så låter det i alla diktatorländer, så det hör till.

Wienertidningen Neue Freie Presse uppgav för några veckor sedan till och med att vederbörande i Sovjet uppgjort en 30- eller 35-årsplan för befolkningens förubblande. Uppgiften står för den citerade tidningens räkning.

Det finns säkerligen de, som med ett visst vemod ta del av de nu föreslagna abort- och äktenskapslagarna, med de starka restriktioner, som föreslås. Men det är vissa saker man ej får glömma. Den fria aborten infördes i Sovjet under den värsta nödperioden och för att undgå ett värre ont, kvacksalvaraborten. Det är möjligt att revolutionen till en början kom någon att i en abort se något annat än vad den är: En under alla förhållanden ofysiologisk och i de flesta fall föga önskvärd händelse. Ett ingrepp som

aldrig får räknas in bland tillräddiga preventiva medel eller åtgärder.

Man var även i Sovjet snabb att dra sina slutsatser av erfarenheten. Man fick sålunda mycket snart klart för sig, att när det t. ex. gällde förstföderskor borde en abort till varje pris undvikas, att ett ingrepp vidare måste ske med sakkunnighet och under betryggande hygien.

Det är även begripligt att förbättrade ekonomiska förhållanden låta den uppfattningen komma fram att bristande ekonomi ej längre försvarar ett sådant ingrepp — det allmänna bör på ett effektivt sätt träda till med moderskapshjälp, barnkrubb och dylikt. Därför föreslås nu också högre moderskapshjälp.

Det utarbetade lagförslaget skall nu diskuteras av dem det vederbör, det vill säga folkets massa. Kvinnorna ha själva gjort sina erfarenheter, goda och onda. Läkarnas erfarenhet är nu betydande. Diskussionen bör bli givande och lärorik även för oss.
A. N.

AB. Sthlms Tillskärareakademi
Drottninggatan 71 A, STOCKHOLM.
Tel. 21 33 10. Sveriges äldsta statsunderstödda tillskärarskola för herr- o. damskräddare under yrkeskontroll.
Begär prospekt.
Mönster med vistående varumarke garanteras för god passform.
Begär pristista.

TIDEVARVET

Radikal
politisk
veckotidning

REDAKTÖR:
Carin Hermelin

ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson

Utkommer varje helgfri lördag.
Trievaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh: Eva Andén.
Ledam. av Sveriges Advokatsamf.
Norrländsgatan 18.
Tel. 10 75 75, 10 75 76.
STOCKHOLM

Gerdas Modemagasin

Innehavare GERDA CARLSON
Rekommenderar sin affär med de senaste
nyheterna för säsongen. Beställningar och
renoveringar utföras. Sorgart. på lager.
Sveavägen 47 (Hörnet av Tegnérgatan)
Tel. 31 04 52

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9—10 f.m.
För havandeskapet och dess sjukdomar.
För medellösa kostnadsfritt, för andra mot
erläggande av 2 kronor.

Alma Axelssons FÖRLOSSNINGHEM

LINNEGATAN 19
Mottagar inackord. även för längre tid.
Tryggt och ogen., välräk.
Tel. 6278 24.

Centralbadets damfrisering

rekommenderas
Klapan. Tel. 20 95 92. Företagsidag.

Alimonda-Institutet

homeopatisk praktik.
Mottagning 11—2. Rådfrågning även per
korrespondens. Begär prospekt och frå-
gelista. Leg. läkare.
Adress: Upplandsgat. 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 - Tel. 40 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 - Tel. 40 73 37
GÖTGATAN 82 - Tel. 43 33 90

142 cm. fel Lakansväv,

extra prima, något noppig, bortsälj. t.
0.88. Ett parti Madapolam i god kvalitet,
75 cm. bred, som i handel kostar 55 o.
60 öre, endast 0.38 met. Blekt Babylans-
känsväv, 87 cm., 0.55, Barnlakansväv, 105
cm., 0.75. Oskarsons Lager, Kungsg. 70,
Stockholm.

Chiropractic.

Ryggskott, Ischias, Neuralgi
Thor Holmström
Kungsgatan 35. Tel. 21 04 14
Mottagning 10—1 och efter överens.

A. ABBÉUS

JUVELERARE — GULDSEMED
KUNSGATAN 48, 3 tr., hiss
Mittför Hötorget. Telefon 21 55 34.
Alla slags arbeten i platin, guld
o. silver. Förgylning, Försilvring.
Förlovningsringar och reparatio-
ner medan kunden väntar.
»Direkt hos guldsmeden.»
Inga mellanhänder! Nettopriser!

Vi skräddarsy Eder kappa med två
provningar för 30 kr.

FORSMANS,

Upplandsgatan 25. Telefon 32 30 92.

ALLT I MODERN SKÖNHETSVÅRD

Specialité: Elektrolyshandling för
vårter och gen. hårväxt, effektiv be-
handl. för finnar och pormaskar samt
för rynkor och torr hud.
Fullständig Damfrisering

INSTITUT BELLE
Kungsgatan 7, Stockholm Tel: 112707
Gymn. direktörerna L. Aronson, E. Oster

Vete-Katten

Bageri och kafferum, tel. 20 84 05.
Dukat kaffebröd i hembrevliga rum,
Klara N:ia Kyrkogata 26 eller
Kungsgatan 55.

Stuce-Katten

Sturegatan 5
En behaglig viloplats under kafferasten i
ny hembetonad, smakfull inredning.
Bageri och kafferum, tel. 21 58 81.
Extra gott hembakat bröd av egen till-
verkning. Kafferep anordnas.

IDUN passar Er bäst,

ty IDUN ger både värde och trovnad
Doktorerna Einar Wallquist, som
skrivit »Kan doktorn komma?»,
Per Wetterdal, den kände kvinno-
läkaren, lärarinnan Stina Palm-
borg, riksbekant för sin goda hand
med svårhanterliga barn, den unga
baronessan Ishimoto, en av Japans
mest kända kvinnor inom aristo-
krati och i socialt arbete, och Aske-
greven Gustaf Lewenhaupt öka
under 1936 Eder glädje och nytta
av IDUN.

Vilken veckotidning
ger mer omväxling än IDUN
Prenumerera postgiro 1234 8 kr. för 1/2 år,
15 kr. för 1/1. Tel. 20 16 02.

Sv. Eldbegängelse-försäkringskassan,

dotterföretag till Sv. Eldbegängelse-
föreningen, stiftad 1882, befrävar vid
medlems dödsfall de efterlevande från
alla bestyr och kostnader för begrav-
ningen. — Försäkringssumma 300 kr.
LÅGA PREMIER.
Sveavägen 25, Stockholm.
Tel. 20 22 80, 11 95 20, 11 37 89.

N. G. HOLM

Juvelerare och Guldsmedsaffär
Hornsgatan 87. Tel. 40 20 24
Lager av:
Guld, Silver, Doublé o. Nysilvervaror.
Gravering. Förgylning. Försilvring och
Reparationer.
Allt till yrket hörande arbete utföres på
egen verkstad till låga priser.

Ester Berg

billigaste hands- och
strumpaffären i Stockholm.
Norrländsgatan 2. City.

Nordisk ferieveckan i Dalarna.

Nordisk Samfund — som ledes av den
icke minst i Sverige välkände ivraren för
Nordiskt samarbete biblioteksconsulenten
och författaren Jørgen Banke, Danmark,
inbjuder i samarbete med flera folkbil-
dningsorganisationer danska, norska, sve-
nska, isländska, finska och finlandssvenska
lärare, biblioteksfolk, studieledare samt
f. ö. alla, som ha intresse för nordisk
samskänsla och folkuppföstran till en fe-
rieveckan med föredrag, diskussioner och
tvångsfri, festlig samvaro i en präktig
svensk folkhögskolemiljö från den 3 till
den 10 juli 1936 på Malungs Folkhög-
skola i Dalarna.
Västerdalarna ligger utmärkt till för en
konstnärlig resa till eller från Norge (t.
ex. till den internationella folkhögskole-
veckan på Järens folkhögskola, Klepp,
Stavanger 10—16 juli) från Danmark
över Fredrikshamn—Göteborg eller från
Finland och mellersta Sverige med direkt-
vagn från Stockholm till Malung—Särna.
Västerdalarnas folkhögskola i Malung
är efter de nu slutförda nybyggnaderna
som skapad för en ferieveckan, med stor
och vacker samlings- och gymnastisäl,
sällskapsrum, trevlig gästvänlig, bad och
bibliotek, allt i en vacker park med stat-

Negativ politik.

Det brukar alltid präglats riksdagen, när en valrörelse förestår. Så även i år. Det är ju fördelaktigare för ett parti att gå till val som oppositionsparti än i regeringsställning. Även denna regering har påtagligen en sådan uppfattning. Men det gäller att gå på en fråga, som kunde ta folket i val. Nu har försvarsfrågan under denna riksdag överskuggat alla andra frågor. För några år sedan, då socialdemokratiska partiet inte var så rustningsvänligt utan tvärtom, hade krigsberedskapen också varit en utmärkt kabinetsfråga. Annat är det nu! Alla partier önska alla sorters vapen — det kallas numera försvar. Det var således ingen gynnsam ställning för regeringen. Det enda budet gick över det andra. Då inträffade det, som kallats det stora kohandelsförslaget. Statsministern erbjöd sig att öka socialdemokraternas försvarsanbud mot medgivanden av de övriga partierna i andra frågor. Det är inte rätt att använda uttrycket kohandel, vare sig det berör ett utbyte som hittills mellan två partier, eller det gäller flera. Det vore rättare att nämna ting vid deras egentliga namn. Men i alla fall! Det skulle bli sprängbrådan ut i valrörelsen, att man gjort allt för försvaret och inte uraktlätit något annat! Frågan är, om det blir så lyckat. Andra partier ha gjort ändå mera för försvaret och mycket annat därbredvid.
Vad som skett är, att valrörelsen på sätt och vis flyttat ifrån försvarsfrågan och ut i en mera negativ politik. Det kanske också är mera med förhållandet överensstämmande. Socialdemokraterna gå fram mot de borgerliga.
Högern går fram mot socialdemokraterna.
Folkpartiet går fram mot monopolet.
Bondeförbundet går fram mot ett bärkraftigt jordbruk.
Vad kommer nu svenska folket att föredraga av allt detta negativa? Det är möjligt, kanske sannolikt, att flertalet kommer att följa de borgerliga.
I varje fall är det inte underligt, att en tid som vår ej skapar statsmän.

Genomförandet av en sådan hjälp åt barnaföderskorna betyder att moderskapet får sin rätta uppskattning i samhället, framhåller Nationalrådet. Samtidigt måste en bestämd protest riktas mot varje tendens att utnyttja moderskapet emot kvinnorna, så att kvinnor avskedas på grund av äktenskap eller beordras bort från arbetet på grund av havandeskap.
Vi framställa dessa krav djupt oroade av den utveckling vi nu fått bevittna och övertygade om det allvar saken kräver, heter det till sist. Vi fordra att lösningen av dessa problem icke längre uppskjutes och ekonomiska hänsyn icke få bli avgörande på detta livsviktiga område.

Modern inriktad 2-årig utbildningskurs i psykologi, pedagogik samt praktisk omvårdnad om barn i förskoleledningen, gvesed för omställning o. barnskrubbor, barnråd och lekstuga etc. Teoretisk undervisning samt praktik. Utom i en rad praktiska ämnen undervisas i: psykologi och pedagogik (fril. kand. Alva Myrdal), psykisk vårdnad (Dr. Torsten Sjömer), medicinsk barnvård (Docent Urban Hård), hygien (Docent Rolf Bergman), social orientering (Docent Alf Johansson), rytmik (Froken Karin Fredrik), näringshygieni m. m.
Nybyggd skola med internat o. Kungälvippen, Stockholm.
Tel. namnarr.: Borgarrådet Oscar Larsson. Studieriket: Fru Alva Myrdal.
Prospekt erhålles på begäran från Social-Pedagogiska Seminariet, HSB, Stockholm. Å. Anmaldningar till höstens kurs helst före den 1 juli 1936.

lig utsikt. Här finnes så rymlig plats, att varje deltagare kan finna det han önskar, här kan diskuteras i hembrevlig miljö, här kan vilas i ensamhet och ro och här kan företagas utflykter i den storslagna naturen.
Flera inledare och föreläsare från varje nordiskt land komma utom inbjudarna att medverka. Sålunda komma från Danmark bl. a. biblioteksconsulenten, författaren Jørgen Banke och överlärare Ingvar Nielsen, från Norge biblioteksconsulenten Arne Kildal och folkhögskolesty-
rer Erik Överås, från Sverige dr. Alf Alberg och rektor Gunnar Furulund och flera författare att medverka.
Priset för hela veckan (mat, logi, kursavgift, inträden s. s. v.) blir blott 32:- svenska kronor eller 4:- kr. per dag. Anmaldningar mottagas och närmare upplysningar lämnas av Rektor Gunnar Furulund, Malung (Sverige) före den 15 juni 1936.

Moderskapet på riksdagen. sin rätta plats.

Danska kvinnors nationalråd, som representerar omkring 100,000 kvinnor, har riktat en allvarlig vädjan till socialministern om att de hittills rådande absolut otillfredsställande villkoren för barnafödande kvinnor måtte i grund förbättras.
Nationalrådet utgår ifrån att varje kvinna, självförsörjande eller icke, som får barn, skall ha rätt till samhällets stöd. Denna hjälp skall till sitt väsen vara en hjälp till barnet och dess föräldrar, såväl fadern som modern och den bör meddelas under sådana former att bördorna fördelas på alla landets medborgare, aningen det sker genom försäkringspremier eller på annat sätt.
Av praktiska skäl bör hjälpen omfatta samtliga barnaföderskor. Och vad bör den omfatta? Nationalrådet uppställer vissa minimikrav: För det första en fast summa till varje barnafödande kvinna, oberoende av sjukförsäkring, exempelvis 200 kronor. För det andra barnmorske-vård samt vid behov läkarhjälp. För det tredje en viss dagpenning före och efter nedkomsten. Dessa bidrag skola utbetalas efter samma grunder som sjukpenningen från sjukförsäkringen. Dagpenningen skall under de sista åtta veckorna före nedkomsten utgå till de kvinnor, som enligt läkares föreskrift icke böra utföra sitt vanliga arbete. Såväl förärvsarbete-
tande kvinnor som husmödrar utan egna inkomster skola ha rätt till dagpenning under 4—6 veckor efter barnets födelse i de fall, där de icke som vanligt kunna sköta sitt arbete.
Vidare kräves vissa låtnader för den ammande modern och full ersättning för förlorad arbetsförtjänst i sådana fall, där arbetsförbud gäller vid barnsörd.
Genomförandet av en sådan hjälp åt barnaföderskorna betyder att moderskapet får sin rätta uppskattning i samhället, framhåller Nationalrådet. Samtidigt måste en bestämd protest riktas mot varje tendens att utnyttja moderskapet emot kvinnorna, så att kvinnor avskedas på grund av äktenskap eller beordras bort från arbetet på grund av havandeskap.
Vi framställa dessa krav djupt oroade av den utveckling vi nu fått bevittna och övertygade om det allvar saken kräver, heter det till sist. Vi fordra att lösningen av dessa problem icke längre uppskjutes och ekonomiska hänsyn icke få bli avgörande på detta livsviktiga område.

Behovet att idka friluftsliv finns hos oss alla, men möjligheterna endast för en del. Ju mer samhällena växer, ju värre vi gyttar ihop oss om vardagarna, ju intensivare längtar vi om helgdagarna från varandra ut till stillsammare väsen — skog, blommar och fåglar. Är det underligt att vi drar i horder från kontorsstolar, fabriksmaskiner, diskar och kök ut till landet? Men på vår färd skapas med ens nya friktioner. Den ene inkrävar på den andres heliga äganderätt, kriver över staket, travar på förbudna vägar, plockar andras gullivior och kastar sina apelsinskal på andras ägor. Och gullivior och apelsinskalen skapar nya staket och nya anslag med »förbudet tillträde». Det blir klagvisor och insändare från landsbygdsbefolkningen och ofta med allt fog över stadsvandalererna, som förstör och trampar ner växande gröda, bryter de finaste trätopparna och smutsar ner de vackra backarna. Det blir också klagvisor och insändare från stadsborna, över oghinnet och småsinthet. Kunde det bli praktiskt utfört att sol och luft och blå himmel införlivades med den heliga äganderätten, så skulle säkert också dessa inhägnas med: »Förbudet att här taga solbad och djupare inandning».

Vi äro alltså nu framme vid utredning och lagstiftning. I riksdagen har nämligen från ett par håll väckts motioner i detta ämne. Fru Ruth Gustafsons och herr Anderssons i Tungeleta motion om en utredning för att underlätta och trygga den icke jordägande befolkningens möjligheter att idka friluftsliv gick också igenom vid riksdagsammanträdet förra lördagen. Herr Fredrik Ströms motion i samma syfte — han begär bland annat, att vissa av statens domäner skall få upplåtas till stora friluftslivsmänningar — är ännu inte behandlad, men den lär också resultera i ett utredningsyrkande.
Mätte det nu vara inte billigt mycket förbud — är det verkligen så illa ställt med oss stadsbor, att vi inte kan uppfostra oss till att umgås med blommar och backar utan att dra »civilisations» med oss ut bland de vilda djuren och de oskäliga sipprorna.
Som ett exempel på hur långt vi ha kommit på inhägnadernas och tullmurarnas slutande plan tjänar ett yrkande vid årets riksdag, att privatpersoner inte skall få fiska i skärgården till förfång för yrkesfiskare. R. H.

GIFT KVINNANS RÄTT TILL FÖRVARVSARBETE har varit föremål för ett uttalande från den nyligen sammalade norska arbetarpartiets kvinnokongress. Kongressen beslöt med 33 rösters övertikt begära hos partistyrelet att dess uttalande för tre år sedan emott gitta kvinnors rätt till arbete skulle återtagas. Minoriteten röstade för en inkomstgräns på högst tretusen kronor på landet och högst sextusen kronor i staden som villkor för arbetsrätten.

SOCIAL-PEDAGOGISKA SEMINARIET
HSB:s utbildningsanstalt för småbarnsföräldrar
Modern inriktad 2-årig utbildningskurs i psykologi, pedagogik samt praktisk omvårdnad om barn i förskoleledningen, gvesed för omställning o. barnskrubbor, barnråd och lekstuga etc. Teoretisk undervisning samt praktik. Utom i en rad praktiska ämnen undervisas i: psykologi och pedagogik (fril. kand. Alva Myrdal), psykisk vårdnad (Dr. Torsten Sjömer), medicinsk barnvård (Docent Urban Hård), hygien (Docent Rolf Bergman), social orientering (Docent Alf Johansson), rytmik (Froken Karin Fredrik), näringshygieni m. m.
Nybyggd skola med internat o. Kungälvippen, Stockholm.
Tel. namnarr.: Borgarrådet Oscar Larsson. Studieriket: Fru Alva Myrdal.
Prospekt erhålles på begäran från Social-Pedagogiska Seminariet, HSB, Stockholm. Å. Anmaldningar till höstens kurs helst före den 1 juli 1936.

Pistany Vulkan slam
är ett numera beprövat medel mot
Reumatism, Gikt, Ischias
och användes med framgång i den svenska privat- och sjukhuspraktiken samt under sakkunnig ledning av leg. gymnastikdirektör till PISTANY INSTITUTET, Regeringsgatan 22, tel. 11 33 77.

Sommarkurser i Vävning.
Mönsterritning. Heminredning. Växtfärgning. Hemvävning: praktisk vävning m. vävteori. Fortbildningskurser: komposition m. provvävning, färglära m. naturstudier, materiallära m. handspinning.
Heminredning: planritning m. möbleringsförslag, komposition o. provvävning av textilier.
Trevligt skolhem. Billig pension. Tel. Sigtuna 234.
SIGTUNA VÄVSKOLA. Mary van Rijswijk.

NORRKÖPINGS STUVLAGER
KLÄDESHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm.
Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar per extra kontant. Detta orsaken till våra bill. priser.

Den nyaste tyska religiositeten.

Man kan kanske ha olika uppfattning om huruvida nazistpartiet kommit till makten i Tyskland genom en föredömlig oblodig revolution eller blott och bart genom ett regimskifte, som innebar en tvär övergång från den ena ytterligheten till den andra. Av allt att döma har emellertid mentaliteten i det nuvarande Tredje Riket åtskilligt gemensamt med mentaliteten i andra länder under revolutionstider.

Det gäller vid alla revolutioner att inte bara riva ned, det gäller också att bygga upp. Det räcker inte med att fråntaga människorna deras gamla ideal, vore de än aldrig så förkastliga och förlagade, man måste ge dem andra ideal i stället. Det är inte nog med att påpeka, att kristendomen egentligen är en förkastlig och förvekligande judisk-orientalisk troslära, god nog åt levnadströtta och veka trålar, men på intet sätt tillfredsställande den rasmedvetne, ljushårige och blåögd germanens krav och hans ideal: ära, tapperhet, ansvarsmedvetande. Utan man måste också utnyttja de källor till ett tyskt gudsliv, vilka ligga i folket, rasen, hembygden och det tyska ödets stora gestalter.

Det är nu i det närmaste ettthundrafemtio år sedan man i Frankrike reste altaren åt Förnuftets gudinna, efter att ha avskaffat den gamla religionen med dess vantrö och vidskepelse. Man kunde också hänge sig åt sådana mera barnsliga manifestationer av sitt förakt för det gamla som att förse en åsna med allehanda biskopliga attributer, leda in den i en kyrka och låta den stänka omkring vigvatten med svansen.

Det var som sagt i Frankrike man dyrkade Förnuftets gudinna. Det vore synd att säga, att detsamma här fallit i våra dagars Tyskland. I de länder där allt tänkande likriktas efter en bestämd politisk åskådning, måste förnuft och frihet komma att föra en tyande tillvaro, såvida de inte rent av drivas i landsflykt eller försmäktas i koncentrationsläger tillsammans med fredstanken.

Men även kristendomen skall alltså likriktas. Den nazistiska åskådningen kan inte jämkas efter kristendomens bud, alltså måste kristendomen jämkas efter nazismen. Man är ju »positivt» kristen, d. v. s. man utmönstrar ur kristendomen det »negativa», exempelvis sådana idéer som kärlek, ödmjukhet, barmhärtighet, nåd o. s. v. »ty», säger Alfred Rosenberg i »Mythus den 20. Jahrhunderts», »erkänner man »den ädelborna själen» som det högsta värdet, som den axel omkring vilken allt rör sig, sjunka ovannämnda idéer ner till andra och tredje planet.»

För inte längesedan har riksbiskop Müller likriktat (själv kallar han det »förtydligt» och »förtylskat») Bergspredikan. Det torde nu kanske inte ha så mycket att betyda vad riksbiskopen säger. Av den biskopliga värdigheten har han egentligen endast namnet och attributerna kvar.

Och man kanske kunde beteckna hans utprägnade som ett krampaktigt försök att ådraga sig uppmärksamhet från höga vederbörandes sida.

Han är emellertid ingen isolerad företeelse. Det är ganska intressant att taga del av vad som under de senaste åren lagts fram för den tyska allmänheten i tidningar, broschyrer, tidskrifter och böcker av större och mindre profeter, angelägnare att frälsa den tyska själen, genom att befria den från det utländska förtrycket, som vilat tungt på den ända sedan kristendomens införande, och visa den tillbaka till dess egna urgermanska kraftkällor. Det finns alla arter och grader, från Julius Streichers blodiga utsvävningar i antisemitism till Ludendorffs orgier i urtyshket i hans speciella organ. Am heiligen Quell deutscher Kraft, och icke minst Alfred Rosenbergs Mythus. Det kan ske icke skulle skada med en liten axplockning.

Det står exempelvis att läsa i Mythus: Sid. 155. I dag står det klart för varje uppriktigt tysk, att med denna lära om en kärlek som omfattar all världens skapade varelser, riktades ett slag mot Nord-Europas själ. Kristendomen, utbildad till system, kände icke tankarna om rasen och folket, emedan den framträdde såsom en världssammansmältning av olika element. Den kände icke heller årens idé, emedan allt gick ut på underkuandet av icke blott kroppen utan även själen, för att fullfölja romerska maktanspråk.

Sid. 215. Vi erkänna i dag, att de centrala värdena i den romerska och den protestantiska kyrkan i egenskap av »negativ kristendom inte motsvara våra själars krav, att de stå i vägen för de nordiskt rasbestämda folkens organiska krafter, att de måste bereda plats för dem och låta omvärdera sig på nytt i en germansk kristendoms anda. Detta är innebörden av det religiösa sökandet i vår tid.

Sid. 636. De germanska karaktärsvärdena äro därför det eviga, efter vilket allt här att rätta sig. Den som icke vill detta, avstår från en tysk pånyttfödelse och uttalar sin egen andliga dödsdom. Men en man eller en rörelse, som vill förhålla dessa värden till en fullkomlig seger, har den sedliga rättigheten att icke skona det eller den som står emot, att låta motståndarna tyna bort och hålla dem vanmäktiga i politiskt avseende. Ty om det icke uppstode begär efter makt ur vilja till kultur, så skulle över huvud taget ingen kamp kunna taga sin början.

Bland de mindre profeterna förkunnar Leonore Kühn i »Tyskhet och Tro»: »Tyska folket, som på alla andliga områden är så vakat, så djupsinnett och så högt begåvat, skulle alltså just på det religiösa området vara hänvisat till lån från främmande, från Palestina och Rom?» Och hon utbrister: »Den som kan tro något sådant, förnekar därmed varje djupare grund och varje vidare synpunkt hos sitt folks gemensamma andliga natur.»

»Fasthållandet vid den kristna läran är en olycka för folket liksom för alla folk», säger Ludendorff, och han fortsätter: »Det är fullständigt obehörigt, att kvin-

Att dö på vägarna.

Ragnar Josephson har givit ut i broschyrform ett tal, hållet till judiska sammanslutningar i Stockholm och Göteborg om *Den dubbla lojaliteten*. Han ger en skakande framställning av de fördrivna rotlösa judarnas öde, som kanske just i de alla sista dagarna fått en särskild skärpa, sett mot bakgrunden av den pågående kampen om jorden och livet även i den sista dömda fristaden, Palestina.

Vi tillata oss anföra inledningen i all dess gripande enkelhet:

»En litauisk skald, David Einhorn, har skrivit en dikt, som han kallat Bön. Hans bön är mycket anspråkslös. Han ber bara om en grav att vila i. Då jag för länge sedan läste denna dikt, fattade jag den som uttryck för en förtvivlad människas längtan att dö. Den påminde mig om en svensk-judisk skalds vemodiga ord: 'Ack, snälla dödsgrävare, red mig en bär, så lugna sig kanske de arge'. Men när jag i dessa dagar läst om dikten, har jag förstätt den annorlunda. Det var icke döden, han ropade på, den skulle väl tids nog komma, hans vädjan förutan. Nej, han bad om något som kanske aldrig skulle förnannas honom. Han bad bokstavligen bara om en fredad gravplats. Jag ber Eder läsa dikten.

O, store Gud, jag ber ju dock så litet, hur ringa är, hur arm min vädjan. En grav mig giv, där jag kan ligga trygg, och där jag vet att stilla falla sörjande tråtar från mitt eget barn.

Nej, dina himlar, dem jag kräver ej — om mig beskärts att vara där en skugga, då gärna låt mig evigheten sakna, men skänk mig blott en liten vrå på jorden.

Det är det största dock av alla straff: att dö på vägarna — att icke veta, vilka fötter trampa den plats, där trött mitt huvud vila skall, den plats, där mina drömmar skola sväva, och där mitt sista ord i rymden skall förklinga...

Att dö på vägarna — i dessa få ord stiger mot oss denne stackars mans öde. Och nu först har det riktigt gått upp för oss, vad de orden betyda. Vi se dem alla, dessa tusenden av tyskar med judiskt blod, som leta efter en vrå på jorden, en den minsta bit av det stora myllrande klotet, där de kunna få hederligt

norna framför allt klamma sig fast vid den kristna läran. Om redan mannen brytes ned av den kristna läran, gäller detta i ännu högre grad om kvinnan. Hon blir inte bara prästernas tjänarinna utan även människans!

Och riksbiskop Müller öppnade sin mun, lärde dem och sade:

»Saliga äro de som manligt bära sitt lidande, ty de skola få kraft att icke miss-trösta.» — »Saliga äro de som alltid äro goda kamrater, ty de skola ha framgång i världen.» — »Saliga äro de som hålla fred med sina kamrater, ty de göra Guds vilja.» — »Man säger: öga för öga, tand för tand, det är mänskligt. Jag säger eder: det är bättre att leva i fred med sina kamrater. Folkgemenskapen är en dyr och helig gåva för vilken man måste bringa offer.»

Så enkelt var det alltså! »Skulle man bedöma händelserna ur mänsklig synpunkt, så hade jag intet hopp för världen, som driver mot en översvämning, vilken hotar att göra slut på civilisationen», sade däremot biskopen av London i sin påskdagspredikan år 1936. Hans pessimism förefaller välgrundad.

Alkohol-tolerans...

(Forts. fr. sid. 1.)

teljen med en min, som skulle han varit rädd, att mitt onda öga skulle förvandla hans adla dryck i någon otäck och odrickbar vätska. Och min högra granne passade på, när han vände buteljen åt ett ålskvardare håll, att viska mig i örat: — Kära Du, hur kan Du sära Axel på detta sätt! Du kan ju låta slå i åt dig åtminstone. Och Du dör väl ändå inte av att smaka på det.

»Du kan ju låta slå i...» Det är den vanliga frasen. Men finns det något värre missbruk — alkoholismissbruk — än att låta slå i åt sig adla fina och förnåma varor, och sedan lämna glaset stående. Och finns det något dystrare för en värdinna, som kanske inte ens har lyckan att vara flankerad av en vänd, och som nästa morgon eller samma natt får gå och samla ihop alla dessa halvtulla eller helfyllda glas, som ånga av dofter som så där postumt inte är lika tjugiga, som den stund korkarna flyga i höjden. Varför skall man uppoffras till att ta för sig det man ej ämnar äta, när man får lämna alla sköna viner att förfäras,

leva och där de kunna få hederligt dö, ett stycke mark, där de få fötfastr sig sig och sin familj, ett stycke jord, där de få vila, ett stycke sten, invid vilket deras barn få rätt att sörja dem. Men de äro i masstals spridda på vägarna. De bryta upp från småorterna i det stora tyska landet, där allt förmenats dem, de flytta till de stora städerna, där de tro, att de kunna rädda sig i vinlet, de bliva drivna därifrån, de komma över gränsen, de söka uppehållstillstånd i det nya landet, de få en slant för att lämna det, de taga sig utblottade över till nästa land, de ringa på dörrar, de stamma fram sitt ärende och veta, ack, alltför väl, svaret: de le litet generat och när de gå, suga sig deras tunga blickar kvar in i det sista vid den de sökte, tills dörren stängts om dem.

Vart gå de sedan? Vi veta det inte. De äro kringströdda på vägarna — på alla europeiska vägar stappla de, och när de under vägen möta någon, som icke ser alltför ovanligt ut, plocka de fram ur plånboken sin dyrbaraste ägodel, de tummade papper, som berättar, vad de en gång varit: arbetsamma, ärliga, trogna yrkeskunniga tyska medborgare.

Och så vandra de vidare. —>

Josephson vänder sig direkt till de svenska judarna, de som ha ett hem och ett fosterland till vilket de bekänna sig med hela styrkan av sin känsla och som de tjäna med sitt arbete och sina gåvor — de judar som känna »hela det svåra trycket av den dubbla lojaliteten». Han riktar maningen till dem att varje enskild människa, som nu kan förhållas från landsflyktenas fasor till ett fäste i tillvaron innebär ett värde — men att å andra sidan den inre balansen och tilliten inom den nation som de en gång fördrivna kommit att tillhöra, inte får sprängas genom försök att på en gång införliva allt för starka främmande inslag med den.

Men säger Josephson till slut: Vi få spärna vår kraft. Och han anför fyra redan skrivna av en några och tjuguarig judisk student för många år sedan:

Till varje offer är jag redobogen det adla folk som mig en fristad skänkt. Det folk som våldet härjat, hatet kränkt, djupt i mitt judehjärta är jag trogen.

Ty människohjärtat, säger författaren, är dock så beskaffat, att där jämsides kunna rymmas makter, som blott stärka och fördjupa varandra.

förlora sin doft och sijn smått? En gammal konventionell uppfattning bjuder ju dessutom, att tjänarna läras att samla upp glaset och bära ut dem, även: om man ej hunnit smutta på dem just till den rätt, som de äro ämnade för. Vem vet, kanske vill någon behålla sitt rövmisglas hela middagen igenom? Det är ju bara här i Norden som man inte kan dricka rödvin till fisken och som man tror att man blir förstörd för evigt om man dricker vitt vin till hönsöt eller äppelkakan...

I Spanien har man infört vintvång. Lästes en dag i bladen. Vi skrattade alla när vi läste det. Man är tvungen att dricka ett visst kvantum vin. Dricker man inte upp det, så tar staten det och ger åt de fattiga. Vintvång. Så löjligt! Liksom skulle vinet vara ett straff och en plåga.

Vi skrattade emedan vi i det ögonblicket helt och hållet glömde bort att vintvång och t. o. m. spritvång i hög grad råder hos oss. Inte pålagt av staten. Men av sällskapslivet, av värdfolk och medgäster.

Ty, tror ni, att jag slapp det där rödvinet? Det blev först en lång paus, pinsam i högsta grad, och sedan en lång stunds samtal om detta rödvins utmärkt. Tills stämningen slutligen blev så omöjlig, att jag plötsligt upphov min röst och sade, med en falskhet, som skulle ha gjort sig på den bästa teater: — Nej — nu kan jag ändå inte säga nej. Det där vinet dotlar ju redan oestojständigt.

Och vad alla sägo lättade ut. Jag fick hela min balja full med rödvin och värd-folket låtsades som skulle det regnat, d. v. s. som skulle jag aldrig ha burit mig illa åt. Jag såg av medgästernas miner, att allt var förlästat och glömt och min granne till vänster konstaterade det genom en viskning, att jag »verkligen» var »sett unikt fruntimmer». Jag skälade med alla, och drack den ena baljan efter, den andra...

Det är icke bara några utvalda, som äro utsatta för sällskapslivets vin- och spritvång. Vi äro det alla i högre eller mindre grad.

— Nej, men en sådan mammas gosse. Dricker ni ingenting? Men är ni inte student? Tänk, att ni hålles så strängt. Ååå — ni dricker mjölk. — »Tattas litten!»... Vet ni ni, så mycket närmare jag står er mammas generation än er, så tar jag parti mot henne i det här fallet. Det är ju rent löjligt, att en akademisk medborgare inte skall få dricka ett glas vin.

Den unge mannen, som sålunda beklagades, var tapprare än jag och tapprare än de flesta äro i detta slags situationer. Utan en blinkning upplyste han, att han avstod vin- och spritnjutningen av eget tycke och smak och inte på grund av någon inskränkt uppfattning eller något tyranni från sina föräldrar så. Helt nyligen var jag i ett sällskap, där det fanns en teologie professor. Han gjorde en åtbörd med handen varje gång, som jungfrun närmade sig något av hans glas.

— Är Ni blåbandist? — Nykterist? — Måste man låta bli att dricka till och med ett det enklaste lantvin för att man är teolog? — Kyrka och vin går väl inte illa ihop. — Jag trodde det hörde redan till ritualen! Kvickheter och närgående frågor snurrade om huvudet på honom och hans tomma glas.

— I mitt hem dracks aldrig något, sade han, och hans röst fick ett förtvivalut uttryck. — Ja, ni finner mig kanske konstig, men jag har nu fått denna vana. Det ser ju ohövlut ut att inte njuta de goda hävor som bjudas en. Men jag förstår inte njutningen därav, och då så tycker jag att denna kan komma andra till godo.

— Jaså, ni tillåter ändå oss att dricka, sade någon. Och till följd av reaktionens lag, blev den skål som sedan dracks av alla ovanligt ordentligt bottenömd...

Måste man dricka vin? Måste man deklarera orsaken härtill, om man inte gör det?

Ar det inte det förfärligaste alkoholismissbruk, att pina i folk, som inte tycker om det eller far illa av det, sådant som andra människor äro så oerhört förtjusta i och anse som jordens hädärligaste njutning?

— Vad får jag servera — likör eller konjak? Likör brukar ju vara damernas musik. Eller kanske skall det vara punsch? Det är ju en akademisk dryck? — Nej, men de här glaset äro ju så små. Angrar ni er inte? Konjak är ju rent av

A. B. F:s instruktör rekommenderar **FOLKET I BILD**

»Folket i Bild» skiljer sig fördelaktigt från alla den smörja, som tillhandahålles »folket» som tidsfördrivsläsning, och ger bevis för att förståelseläsning inte nödvändigtvis behöver vara enfaldig, banal eller uppstyttad. Jag kan således utan samvetsval rekommendera »Folket i Bild», bl. a. som lämplig omväxling i den tyngre, andliga kost, som nästan är vardagsmat för den aktive deltagaren i folkförelsernas bildnings- och studiearbete.

Olaus P. Månsson.

Prenumerationsavgiften, 3:- kr. pr kvartal, kan insändas på postgiro 57425. Provex. erh. fr. Folket i Bild, Box 118, Stockholm.

Kungl. Hovblomsterhandel
H. FLATOW
Västerlånggatan 14. STOCKHOLM
— Blomsterförmedling till in- och utlandet —
Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: 11 05 06, 20 21 17. Postgirokonton 549

Jag kan icke tiga.

Irene Harand har i *Gerechtigkeit* skrivit en gripande artikel om en tysk nationalsocialistisk politiker och publicist, som efter att fröstat ha tjänat den rådande regimen inte längre kunde hålla ut med detta förtrampande av människovärdet, utan skrev en bok (utgiven i Schweiz) om sin omvändelse och revolt. Jag kan icke tiga, heter boken.

Sådana människor finnas tusen och åter tusen, skriver Irene Harand. För varje gång jag hör om en nationalsocialist som brutit sig ut ur sitt parti och hellre velat taga landsflykt än fortsätta att göra sig medskyldig i de grymheter som utövas i Tyskland, återvänder hos mig hoppet om att det tyska folket skall gå en verklig befrielse till mötes.

Jag vill för i dag endast återgå några rader som författaren ägnar de 12,000 fallna judiska frontsoldaterna. Han skriver:

»I vördnadsfull hägkomst! I öst och väst ligger de bäddade i den svala jorden, sida vid sida med sina kamrater, utan klasskillnad — utan rasskillnad. I åndlösa rader stå de enkla kroppen med det enda ordet: För Justerlandet. Ty på den tiden frågade ingen av de fältgråa männen den andre: Är du jude, protestant eller katolik? De hade alla svurit samma ed åt samma fana och de kände bara ett mål: För vårt tyska folk och fosterland.

Om någon då hade vågat säga oss, att våra frontkamrater av judisk börd en gång skulle belönas med skymt och förakt intill tredje och fjärde led, då hade vi vägrat att tro det. Och i dag sker det utan byssel och utan samvete. Vad tjänar alla de sköna orden till, som dag efter dag förkunnas i Tyskland, i tal och skrift, när vi alldeles glömligt bort dem, så fort det gäller dessa som fallit i strid för vårt land? —

Denne man, säger Irene Harand, som nu träder fram inför världen, skulle ha haft det lugnare om han stannat vid köttgröryna. Hans handling bevisar att det även på de ledande posterna i Tyskland finns människor, som av hela sitt hjärta upprepar sig emot läran om blodet och rasen, emot lögnen och grymheter.

Befrielsens stund för det tyska folket kommer att slå när det uppstår en rörelse bland dem, som nu har något att säga till om i Tyskland, en rörelse som öppnar folkets ögon och skänker det kraft att skaka av sig fjättrarna, som pålades folket med så mycket grymhet och list. Denna timme kommer att slå först då, när det inte längre bara är enstaka människor utan ett stort flertal av de ledande personligheterna, som ropar ut inför hela världen:

Vi kunna icke längre tiga.

en hälsodryck — och härlig i dessa förkylningstider. Bara a few drops...

Det existerar vin- och spritdiktatur hos oss, åtminstone inom sällskapslivet. Det anses ojust och nästan brottsligt att inte njuta av drycker som bjudas — eller rättare sagt, påtrugas oss.

Vi tvingas genom det system, som existerar, att dricka och det värsta är, att vi inte anses som fullt normala människor, om vi låta bli, på grund av att vår hälsa lider därav eller om vi helt enkelt finna denna njutning idiotisk och intresselös.

Men det existerar inte bara vintvång utan också mattvång, vilket är än hemskare. En engelsman omtalade för mig, att det dystyraste minne han hade av vår

Devinez:

Om träd.

En tid i vintras, då naturen inte som nu förförde en till morgonpromenader, brukade jag klockan 8 slå mig ner för att inventera och bokföra vad jag lärt under de senaste 24 timmarna. I bland fick jag lov att tillfoga en kommentar, det var då jag lärt något som kom mig att rucka på en tidigare uppfattning. Ser jag nu i de där anteckningarna, så finner jag inte att jag lärt mig något väsentligt nytt om människorna. Men jag lärde mig en dag något nytt om träd.

Biologiekvationen fortsatte den dagen över lunchen. Vi talade om träd som om de varit människor eller kanske som om de varit bättre än människor, vilket de kanske äro. Jag fick lära mig exempel på deras kloket, förutseende och goda ekonomiska förstånd. Ty om hösten, innan bladen skola visna och falla, dra de in en del viktiga ämnen vilka de haft ute i bladen under vintern och förvara dem inom barken till nästa vår. Men att andra ämnen stanna kvar i bladen, det gör ingenting, ty de lakas ut ur bladen där de ligger på marken under vintern, så att de finnas i jorden färdiga att sugas upp på nytt av trädens rötter om våren.

Det är alltså ett försörjningssystem så perfekt att det kunde komma en nationalekonom att vrida sina händer av avund. Och ännu mera: den del av arbetet som försörjare nere i marken under ytan har också sina hemligheter och sin ändamålsenliga förbindenhet.

Så mycket visste jag dock förut i min stora okunghet som att man ska betänka sig innan man faller ett eller flera träd i en grupp. Det har jag nämligen iakttagit att de träd som stå kvar inte genast sträcka på sig och vidga sina kronor. De må illa, åtminstone till en början, somliga grenar förtorka. Jag hade trojat att detta berodde på att blåsten fått bättre tag, och att träd måste liksom människor genomgå en svår anpassningsprocedur, innan de vänja sig vid att stå ensamma.

hög Nord, var att han tvangs att åta för mycket. När han redan var så mätt, att han inte visste var han skulle gå av det, kom värinnan med sin kompakta äppelpaj och försökte truga. — Lite mer äppelpaj? — Tack, jag ska inte ha mer. — Var den inte god? — Härlig, delikat. — A, men tag nu ändå en liten bit. — Ni ser att de andra inte förakta den här lilla äppeltårten. Men han kunde inte. Han kände att han skulle spricka på nägan av hällen om han tog den lilla söta pajen.

— Är det inte en typisk engelsk rätt? fortfor hon, trots att han oavbrutet lade händerna upp. Det var inte utan, att jag inte tänkte på det, när jag valde denna efterrätt. Men han ville ändå inte. Då höjde hon huvudet på sned, satte upp sitt senaste löfte och sade: — Men tag ändå en bit. För min skull...

Såg sedan att inte vi ha hade mattvång och vintvång.

Det är så fänigt, ty smaken är ju så olika, och det finns mycket som inte ens är hälsosamt för alla att äta. Fransmännen har en god vana — och kanske engelsmännen med — att inte fästa sig vid vad deras gäster äta. Härmedagen var jag på en diplomatmiddag och hopade över två rätter, emedan jag hade mycket att säga, och främmande språk gör man ju inte undan med samma fart som sitt eget. Jag hann helt enkelt inte. Ingen låtsades märka att jag ej åt.

Och så är det så olyckligt, att det alltid är något alldeles speciellt med just det som man vill hoppa över. Om man inte åter mandar kan man vara säker på,

Men nu fick jag veta att då man förstör ett träd kan man råka att inverka på viktiga sammanhang nere i de dolda skikten i jorden. Där finns nämligen förbindelser från det ena trädets rotsystem över till det andra. Det är icke så att varje träd provianterar helt för sig själv eller bereder näringen uteslutande i ett eget kök. En trädgrupp kan gemensamt suga näringen ur jorden, ett träd kan ge ett annat del av de salter det sugit upp och berett. De större träden med nära förgrenat rotsystem ta upp mera näring och mata de svagare där nere, medan det ovan jord i det medvetna ser ut som om de skuggade och hindrade de små.

Om detta kollektivsystem hastigt störes genom ingrepp av blist eller yxa så att ett stort rotat förtorkar, då lida även grannarna, fast människorna gå omkring och säga: nu har ni fått plats i solen, väx nu!

På föreställningen om den strid som förs i naturen om platsen i solen är en hel filosofi uppbyggd som i sin tur tjänar som underlag för teorien om krigens naturövändighet. Jag kommer just nu ihåg ett annat samtal om träd för några år sen. Den gången var det inte en biolog som förde ordet utan en militär. Det var en mycket belevad herre och en stor hedersman som med mycket saktmod försökte omvända mig från mina pacifistiska villors väg till sin egen karbergfilosofi om striden som det mest framträdande draget i naturen.

— Snälla Ni, hur kan Ni inbilja Er att det lönar sig att söka få bort kriget ur världen. Stridens princip är den ledande i naturen. Träden slåss i skogen, djuren slåss om födan, människorna slåss, alla vill ha en plats i solen och det med rätta. Så har det alltid varit och så måste det förbliva.

Sade han.
Som inte kände trädens hemlighet.

att det regnar mandelbrön över en. Och alltid är det värinnan som med egna, små händer har format de söta färiska mandelbröna. Eller också är det hushållerskans eller Elns specialitet... För den som likt mig inte kan äta svamp i någon form, är det alltid något alldeles extra med svampen. O, om ni visste hur söta champignonerna eller kantarellerna vore, när de växte just vid dikesrenen eller vid det vackraste trädet. Och hur underbart de smaka! Inlagda efter farmorers egen metod, som är den enda förnäma metoden för svampinläggning.

Det lustiga är att folk alltid framhåller vad för besvär de haft att anskaffa det man inte vill äta, än är det champagne som sparas ända från deras bröllop och svi ha bara den här ena buteljen kvar» — än är det likören, som man fatt genom någon bekant från något hemligt ställe, förskräckligt svårt att komma åt!

Vilken pretention, dumhet och egenkärlighet ligger det inte bara i detta: »För min skull». Ät — drick för min skull! Vilken meningslöshet föresten. Ty i grunden — vad begär man? Att en människa skall förstöra sin hälsa och matsmältning, sitt välbefinnande, sin trevnad och sitt humör för att tillfredsställa min kokas eller främmande kokfruns fåfänga... Redan själva trugandet är någonting vridigt, ty att det visar att man lägger en sådan oerhörd vikt vid dryck och mat och vad jorden och materien tillhör. Dessutom ådagalägger det en viss brist på generositet: jag har haft all denna utgift, kostat ut mig för att göra det här så bra som möjligt — det fattas bara att ni inte sätter värde på det!

En herre och jag hade kommit överens med en av våra vänners jungfrur, att hon skulle ordna så att vi inte behövde dricka vitt vin till kräftorna. För varje gång hon slog i, tog hon undan hans och mitt glas, och serverade vid ett annat bord. Och det var öl hon slog i åt oss... Ingen märkte det på hela tiden. Och det finns många som icke tycka om brännvin. Bland dem är en revycharmör. Han sade en dag alldeles allvarligt: — Vet ni vad, att det är förfärligt genant med det där att inte kunna dricka brännvin. I synnerhet när man är hos andra. Vi tyckte att det borde varit tvärtom. Men han sade: — Nej, hemma hos mig klarar

Från
riksdagsläktaren

Någon större förlust torde svenska folket knappast blivit utsatt för när det icke tilläts att pr radio höra senaten samtala om Nationernas Förbund. Det hela verkade i hög grad hyfsad bolagsstämma, där huvudpunkten på dagordningen förde sig om önskvärdenheten av vissa moderniseringar inom bolaget. Att svenska folket skulle blivit utsatt för några politiska förvillelser av dessa herrar med skrivna anföranden är absolut otänkbart. Det var bara ynglingen Nerman — i senaten räknar man 50-åringar som ynglingar — som yrkade på bolagets likvidering och upplösning.

På hr Bagges interpellation om Sveriges ställning till Nationernas Förbund levererade utrikesministern regeringens svar, som utgjorde en lång promemoria över alla de kända fakta vi fått oss till livs det sista halvåret beträffande konflikten Italien—Abessinien. Excellensen hade förstäelse för de stora svårigheterna men måste också deklarerat att misslyckandet, både när det gällt att förbyggja kriget och sedan att hejda det, icke kan fördölas och icke bör förskönas. Men att desperat uttråda ur folkförbundet eller att fortsätta som om ingenting skulle ha hänt kan icke anses som de enda alternativ man har att välja. Det finns också ett tredje: ett erkännande av krisen och ett fortsatt arbete för att Nationernas Förbund skall kunna bli ett effektivt instrument, med möjligheter att ingripa innan konflikterna framkallat krig.

De flesta talare som ville reformera Nationernas Förbund nämnde artikel 16 i förbundspakten, alltså om Ålångandet för staterna att, i händelse en stat griper till krig i strid mot förbundspaktens stadganden, deltaga i en samfällig aktion mot fredsstöraren. Betydelsen av de ekonomiska sanktionerna tycktes vara det som framkallade de mest delade meningarna. Hr Bagge hoppades till och med att de ingående omprövningar excellensen satte i utsikt skulle medföra det nuvarande sanktionssystemets avskaffande.

Hr Hammar skjöld ville framför allt ha klara papper. Om man har klara betydelser så är det bäst, ett sådant N. F. kan få leva kvar men ett N. F. som skapar bedrägliga illusioner bör icke existera.

Hr Lindhagen vars interpellation om en nordisk fredsplan hr Sandler ansåg sig ha besvarat med dagens anförande — Hr Lindhagen har kanske rätt i sin anmärkning att den nuvarande regeringen inte är så mån om att besvara interpellationer — bedyrade inför kammaren med sin handgest: Det går inte att ändra paragrafer om man inte ändrar sinelag! De stora makterna måste rusta så länge de önska härska i Asien och Afrika. Följaktligen måste de små staterna i Europa rusta, och svenska folket betala kronoskatt tills dess Afrikas och Asiens folk äro fria. Ju mer det rustas desto mera farofyllt blir tillvaron.

»Skall man vara hund, skall man vara hund i ett stort hus», sade hr Nerman vid årets remissdebatt i anslutning till förhållandet Sverige—England. Hans uppfattning om England som stort hus tycks ha undergått en betydande förändring sedan dess. Hr Nerman, som faktiskt är mera hemma i utrikespolitiken än den fina utrikesnämnden, citerade ingen mindre än engelska arbetarepartiets ledare mr Attlee som sagt: England är i utforskaren. Och en svensk industriledare hade siat att England inom 10—15 år skulle vara en nation av Hollands typ.

Jag det så att jag har ett par tre nibbglas stående på ett bord bakom mig, fyllda med bondvatten. Och sedan kommer flickan — eller vänder jag mig om och tar det hastigt själv och tar dem i tur och ordning, när de andra fortsätta med att taga halvan och tersen och lilla Masse och vad allt de där små smeknamnen beta.

Men är det inte ren skandal, att man måste organisera allehanda intriger för att få leva sitt liv utan alkohol? Det är väl mer än något annat alkoholmissbruk. Materiens missbrukande av människans fria vilja, hennes kraft, intelligens och uppfinningsförmåga.

Alma Söderhjelrn.

Ryskt bibliotek
i Stockholm.

Sällskapet för främjande av kulturella och vetenskapliga förbindelser mellan Sverige och Sovjetunionen ägnade sitt sista sammanträde för våren åt bokkonst och bokkultur i Sovjet. Över detta ämne höll minister Kollontay ett upplysande och roligt och med stort intresse hört föredrag. I anslutning härtill hade en utställning ordnats av böcker, tidsskrifter, broschyrer och planschverk. Den gav en livlig föreställning om det väldiga arbete som utföres av ett nyväckt och låshungrikt folk, som ännu har materiella svårigheter att övervinna men som oförfärat fullföljer sitt mål: att förse nyss läskunniga miljoner med goda böcker i tillräckliga upplagor.

Det fanns arbetet som bevisade minister Kollontays yttrande, att man ännu så länge framfört ägnat sig åt uppgiften att tillgodose kravet på god litteratur i miljonupplagor. Där funnos böcker tryckta på billigt papper och med klischeer och utyrsel som närmast påminde om de hederliga inbundna tidskrifterna hos våra morförfäder. Men sida vid sida med dessa låga praktverk av det mest utsökta utförande, vilka till fullo bevisade att man även förfogar över stor konstnärlighet, fantasi och tekniska färdigheter.

Helt säkert kommer det att glädja många av dem, som beklagat den förhållandevis stora svårigheten att i vårt land komma i kontakt med rysk litteratur, att ett bibliotek för ryska böcker och tidningar öppnats i ryska telegrambyråns — Tass — lokaler i Stockholm, Karlavägen 12, 2 tr. Biblioteket hålles öppet varje måndag mellan kl. 7 och 9 e. m. Medlemmar av Sällskapet äga rätt att avgiftsfritt låna böcker på en tid av högst en månad. Tidningar på ryska, franska, tyska och engelska finnas även tillgängliga i biblioteket och kunna studeras där, den till biblioteket hålles öppet.

Såväl skönlitteratur som arbeten i ekonomiska, sociala och politiska frågor finnas i översättning till svenska, tyska och engelska utgivna i Sovjet eller i det översättande landet. För dem som läsa ryska finnas vackert illustrerade tidskrifter i olika frågor, lantrubik, teater, konst etc. Men även de icke rysktalande äro väl tillgodosedda på detta område. Den nyare romanlitteraturen är förträtt liksom klassikerna. Med ett ord: ett gott tillfälle att kunna ta del av vad som sker på det litterära området i Sovjet. C.

Så det kanske inte längre lönar sig att vara hund... Han siade också om ett N. F., som är något annat och bättre än det nuvarande. Det kommer att skapas av folk som har störtat krigets hushållningssystem kapitalismen.

Men hr Nerman tas ju av kammaren mera som mellanakt. Så man måste säga att det hela var mycket sant och belevat. Inte ens den italienska pressreferenten på läktaren kunde ha anledning att ändra på sitt första omdöme om den svenska senaten: De riva inte sitt hår, de kasta inget blåckhorn — de hava inget temperament. Även om han hade väntat det den här gången.

Hr Akerberg trodde att N. F. hade stora och ärofulla uppgifter. Och naturligtvis vill man tro på Nationernas Förbund. Men manövreras icke detta instrument av skickliga händer, är det fara värt att historikerkrivarna komma att tillämpa gatusångarens strof i Melodien som kom bort: Det var vackert tänkt, men faktiskt blev det bara skräp...

Elsa Svartengren.

En nogräknad herre...

FÖRSTKLASSIGA
SPÅDBARNARTIKLAR

KIFA

Regeringsgatan 31, Stockholm
Namnrop: Instrument: Kifa

KEMISKT
KVAVVA
VÄD
SALTSÖBÅDEN